

Un debat obert a l'esquerra

Divendres passat van coincidir a Barcelona tres actes d'anàlisi i reflexió: la Trobada Transdisciplinària del 15-M, 15MP2P, organitzada per la Universitat Oberta de Catalunya; l'acte de cloenda de l'Escola d'Estiu de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques *Del carrer a les urnes i de les urnes al carrer*, i el debat *Estratègies transformadores* de la Universitat Progressista d'Estiu a Catalunya 2013. Combinant activisme, política, periodisme i acadèmia, els tres actes van abordar un debat obert: com articular l'acció política dins l'espai progressista? Una qüestió que convida a plantejar algunes idees.

La primera idea és la necessitat d'empatia com a pas previ al diàleg i l'entesa. L'espai progressista inclou diversitat d'organitzacions, que van des dels partits polítics fins als activistes de carrer passant pels sindicats, les plataformes ciutadanes i les xarxes socials. L'heterogeneïtat d'aquest espai implica trajectòries molt diverses en termes de militància i compromís que s'han de voler entendre. Quan en una manifestació dels afectats per les preferents o de la PAH es clama a l'uníson que tots els polítics són iguals, cal fer un exercici d'empatia per posar-se en la situació de l'altre i entendre per què i des d'on s'articula el clam. La mateixa empatia s'ha d'exercitar davant d'aquell que, en una convocatòria de vaga, decideix no seguir-la per raons econòmiques tot i estar d'acord amb allò que s'hi reivindica.

Si s'accepta que el problema d'Europa és l'augment de les desigualtats, cal ser molt curós amb els pactes que es fan des del progressisme

La segona idea és la necessitat d'accentuar els punts de trobada per passar de la protesta a la construcció. Si l'objectiu és el triomf de les idees i els valors progressistes cal posar l'accent en el mínim comú denominador per construir una alternativa conjunta sense perdre la identitat pròpia però defugint del purisme ideològic. Aleshores la diagnosi s'ha de fer en termes de classes socials i interessos d'estat, més que en termes d'estats i nacions. Si s'accepta que el problema d'Europa és l'augment de les desigualtats socials i no el dèficit econòmic dels estats, cal ser molt curós amb els pactes. Els pactes borrosos ideològicament són pactes que es legitimen fent de la necessitat una virtut. Quan el pacte polític es recolza en una necessitat (incapacitat de construir alternativa des de l'oposició o

SARA MORENO

SOCIÒLOGA

El lideratge carismàtic pot ser una estratègia de comunicació sense implicar una estructura de poder jeràrquica, si bé sembla necessari recordar que l'esquerra no és immune a l'atractiu que representa el poder. El control intern és imprescindible per afrontar els dots de seducció que caracteritzen el poder.

La quarta idea és el canvi generacional per escoltar. La construcció de coses noves no es pot fer exclusivament a partir de les velles. La vella política cada dia es mostra més

moneda de canvi per a una altra fita) sense tenir una virtut pot esdevenir un risc per a l'espai progressista.

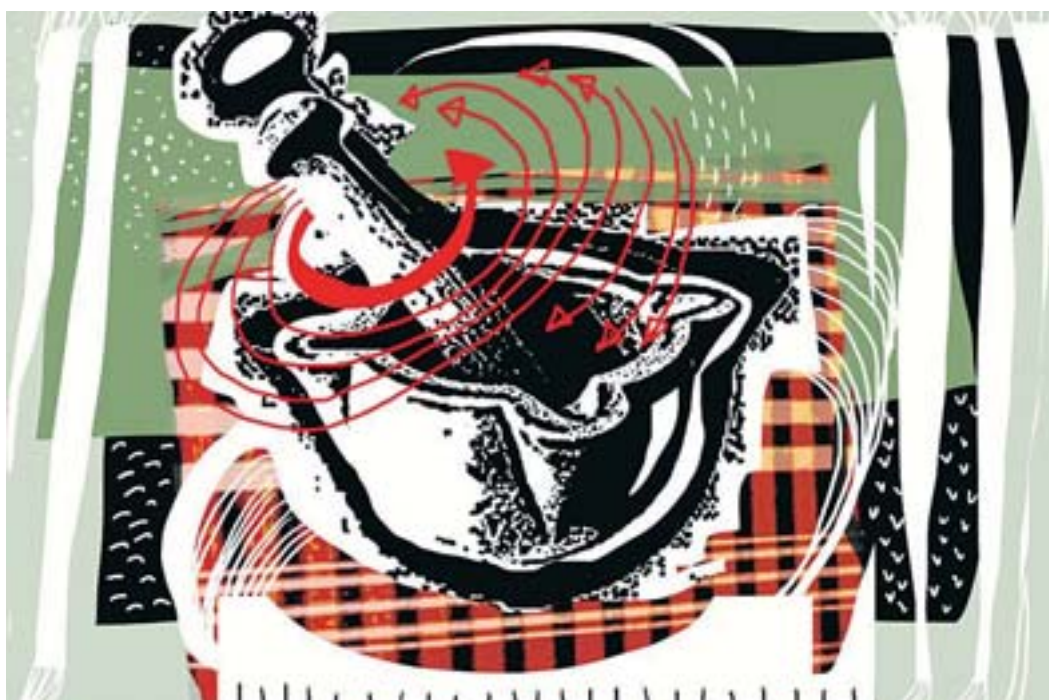
La tercera idea és la necessitat de lideratge per identificar i comunicar. Tota alternativa ha de tenir una cara visible, s'ha de poder identificar, i la manera més eficaç és a través d'una persona.

obsoleta, cal mantenir el que serveix però també cal incorporar noves maneres de fer. No és una qüestió d'edat, sinó de socialització política i capacitat de copsar les necessitats d'una ciutadania que defuig la infantilització política.

La cinquena idea és el contagi per sumar. Dins de l'espai progressista hi ha sensibilitats ideològiques diferents que, en més d'una ocasió, entren en confrontació davant la satisfacció de la veritable oposició, la drete política. És difícil avançar cap a un horitzó comú si el company del costat et fa la traveta. La bona sintonia entre les cares visibles de cada organització és clau per contagiar empatia entre les bases, simpatitzants i afins.

La sisena idea és la inclusió per créixer. D'una banda, incloure suposa rebutjar el sectarisme dins d'un mateix espai ideològic: ¿té sentit que les assemblees de facultat a les universitats i les organitzacions estudiantils progressistes mantinguin un pols constant quan la pujada del preu de les taxes universitàries els afecta a tots igual? D'altra banda, incloure implica tenir present les absències. L'efervescència de determinats activismes pot invisibilitzar els que tenen menys recursos per fer visibles les seves reivindicacions i necessitats. Aquí l'esquerra també té molt camí per recórrer: no es pot repetir l'error de projectar la transformació social només en l'espai públic. L'oblit de l'esfera privada només garanteix la reproducció de les desigualtats socials, sobretot, de gènere i edat.

El lideratge carismàtic pot ser una estratègia de comunicació sense implicar una estructura de poder jerarquizada

SUSANA SUBIRANA